

A Triple-Crown of Rambams for a Tisha be-Av Teshuva Tisha be-Av with NCSY Kollel

רמב"ם הלי תעניות (פרק ה')

א יש שם ימים שכל ישראל מתענים בהם, מפני הצרות שארעו בהן, כדי לעורר הלבבות, ולפתח דרכי התשובה; ויהיה זה זכרון למעשינו הרעים, ומעשה אבותינו שהיה כמעשינו עתה--עד שגרם להם ולנו אותן הצרות: שבזכרון דברים אלו, נשוב להיטיב, שנאמר "והתודו את-עונם ואת-עון אבתם" (ויקרא כו, מ).

ב ואלו הן: יום שלושה בתשרי ... ועשירי בטבת ... ושבעה עשר בתמוז

ג ותשעה באב, חמשה דברים ארעו בו—

- נגזר על ישראל במדבר שלא יכנסו לארץ
- וחרב הבית בראשונה, ובשניה
- ונלכדה עיר גדולה ובית תור היה שמה והיו בה אלפים ורבות מישראל, והיה להם מלך גדול ודמו כל ישראל וגדולי החכמים שהוא המלך המשיח, ונפל ביד גויים ונהרגו כלם, והיתה צרה גדולה כמו חרבן המקדש
- ובו ביום המוכן לפרענות, חרש טורנוסרופוס הרשע ממלכי אדום את ההיכל ואת סביביו, לקים "ציון שדה תחרש" (ירמיהו כו, יח; מיכה ג, יב).

רמב"ם הלי דעות (פרק ז')

א המרגל בחברו--עובר בלא תעשה, שנאמר "לא-תלך רכיל בעמך" (ויקרא יט, טז). ואף על פי שאין לוקין על לאו זה, עוון גדול הוא וגורם

להרג נפשות רבות מישראל; לךך נסמך לו, "לא תעמד על-דם רעך" (שם).
צא ולמד, מה ארע לדואג האדומי.

ב איזה הוא רכיל--זה שהוא טוען דברים והולך מזה לזה ואומר כך וכך
אמר פלוני, כך וכך שמעתי על פלוני: אף על פי שהוא אומר אמת, הרי
זה מחריב את העולם.

ג יש עוון גדול מזה עד מאוד והוא בכלל לאו זה, והוא לשון הרע; והוא
המספר בגנות חברו, אף על פי שאמר אמת.
אבל האומר שקר, מוציא שם רע על חברו נקרא.
אבל בעל לשון הרע--זה שיושב ואומר כך וכך עשה פלוני, וכך וכך היו
אבותיו, וכך וכך שמעתי עליו, ואומר דברים שלגנאי: ...

רמב"ם הלי תפלה (פרק ד')

טו "כונת הלב" כיצד?

כל תפלה שאינה בכונה, אינה תפלה. ואם התפלל בלא כונה, חוזר
ומתפלל בכונה.

מצא דעתו משבשת ולבו טרוד--אסור לו להתפלל, עד שתתישב דעתו.
לפיכך הבא מן הדרך, והוא עיף או מצר--אסור לו להתפלל, עד שתתישב
דעתו: אמרו חכמים, שלושה ימים, עד שינוח ותתקנר דעתו, ואחר כך
יתפלל.

טז כיצד היא הכונה? שיפנה לבו מכל המחשבות, ויראה עצמו כאלו הוא
עומד לפני השכינה;

לפיכך צריך לישוב מעט קדם התפלה, כדי לכונן את לבו, ואחר כך יתפלל,
בנחת ובתחנונים. ולא יעשה תפלתו כמי שהיה נושא משאוי, משליכו
והולך לו; לפיכך צריך לישוב מעט אחר התפלה, ואחר כך יפטר. חסידים
הראשונים היו שוהין שעה קדם התפלה, ושעה אחר התפלה, ומאריכין
בתפלה שעה.